

Interview

Pioniri proizvodnje peleta u Hrvatskoj

Raoul Cvečić Bole,
direktor i vlasnik ENERGY PELLETS d.o.o.,
Delnice, Hrvatska

Gospodine Cvečić Bole, Vaša kompanija je ove godine dobitnik nagrade „Stvaratelji za stoljeća“ po drugi put. Prethodno, 2017. godine uručena Vam je Nagrada „Stvaratelji za stoljeća“ za doprinos razvoju poduzetništva u srednjoj i jugoistočnoj Europi. Ove godine, Međunarodni komitet sastavljen od 15 stručnjaka iz različitih oblasti iz 9 zemalja, koji vrši valorizaciju rezultata rada i donosi odluku o laureatima, odlučio je da se Vašoj kompaniji dodijeli *Velika nagrada za razvoj ideja, inovacije i investicije u poduzetništvu u srednjoj i jugoistočnoj Europi „Stvaratelji za stoljeća“*. Što ova nagrada znači za Vas?

Cvečić Bole: Najveća vrijednost svake nagrade je poticaj za daljnji dobar rad. Posebno danas u ovim turbulentnim i izazovnim vremenima gdje su vam obveze uglavnom fiksne a prihodi i uspješnost prepušteni vama i vašem umijeću, odnosno konkurentnom tržištu. Jako sam ponosan na ovu nagradu i zahvaljujem svima koji su nas prepoznali kao kvalitetnu tvrtku.

PERSPEKTIVE: Kompanija ENERGY PELLETS posluje u drvnjoj

industriji, specijalizirana za proizvodnju drvnog peleta. Molim Vas da za naše čitatelje ukratko prezentirate djelatnost i način poslovanja Vaše kompanije?!

Cvečić Bole: Mi smo, prema klasifikaciji u hrvatskim zakonima, dio drvne industrije ali *de facto* pripadamo energetske sektoru koji je zadužen za energiju topline proizvedenu iz drvne bio mase. Bio masa je danas u svijetu najveći obnovljivi izvor energije.

Počeli smo s poslovanjem prije 17 godina. Našim proizvodnim procesima postigli smo to da od sirovine koja se smatrala otpadom proizvodimo završni veoma moderan i ekološki prihvatljiv proizvod. Sve u sferi obnovljivih izvora energije koji, koliko vidimo, polako istiskuju fosilna. Zadnjih godina ta se transformacija sve više ubrzava.

Osobno smatram da kompanije nikada ne smiju stajati i da, bez obzira na rizike, treba osiguravati kontinuirani rast i pratiti tržište novim investicijama. Mi smo to od početka tako radili i primjenjivali u praksi.

PERSPEKTIVE: Vaša kompanija je nedavno obilježila vrijedan jubilej – 15 godina postojanja i uspješnog poslovanja. Koje su prednosti Vaše kompanije u radu u odnosu na slične tvrtke u Hrvatskoj i regiji? Ima li razlike u pristupu izvršenja vaše poslovne misije? Koje su to specifičnosti u poslovanju?

Cvečić Bole: ENERGY PELLETS je među prvima u Hrvatskoj, davne 2007. godine, uveo tehnologiju proizvodnje peleta. Od tada do danas naš stalni fokus je na tržištu i unaprjeđenju proizvodnje. Na primjeru poslovanja u posljednje 3 godine primjenjujemo mix rasta volumena (kvantiteta), porast kvalitete i usvajanje novog proizvoda.

Danas, u eri velikih poskupljenja, troškovi poslovanja postaju važan

Našim proizvodnim procesima postigli smo da od sirovine koja se smatrala otpadom, proizvodimo završni veoma moderan i ekološki prihvatljiv proizvod.

faktor i njih treba imati pod kontrolom. Treba uložiti veliki napor da se primjeni princip „kontrola cijena koštanja“. U suprotnom dolazi do problema u poslovanju što dovodi do usložnjavanja situacije i nazadovanja tvrtke. Treba biti usredotočen na rješavanje prioritetnih i bitnih elemenata poslovanja. Iako treba stalno mijenjati taktiku, odnosno prilagođavati se tržištu i novim okolnostima.

PERSPEKTIVE: Nedavno ste investirali u dvije elektrane, fotonaponsku elektranu i kogeneracijsko postrojenje kojima će se umanjiti količina isporučene električne energije ali i ostvariti ukupna redukcija stakleničkih plinova. I kod vas je prisutna velika želja i potreba za doprinosom održivoj proizvodnji i očuvanju planeta? Da li će principi *ESG (Environmental, Social and Governance / okoliš, društvo i upravljanje)* u budućnosti doprinijeti unaprjeđenju vašega poslovanja?

Cvečić Bole: Investicija je još u tijeku, s time da je završena jedna faza koja je puštena u rad. Radi se inače o velikoj investiciji a tehnički gledano postoji izuzetna sinergija s onim što proizvodimo. Naime, mi smo kao tvrtka veliki potrošači električne energije a ona je fosilnog porijekla. Možete samo zamisliti koji je to šok za gospodarstvenike u Hrvatskoj bio kada je Hrvatska

elektroprivreda (HEP), pred par godina, odlučila poskupjeti električnu energiju za gospodarstvo za čak 400% (!). U tome trenutku donijeli smo Odluku da pokrećemo veliku investiciju kojom ćemo osigurati vlastiti izvor električne energije.

I tako je to krenulo. Vlastita proizvedena solarna energija smanjit će potrebu za kupovinom električne energije od državne kompanije HEP ili od drugih dobavljača za oko 15% a kogeneracija za dodatnih više od 60%. Na taj način, po završetku procesa investiranja, biti ćemo „samodostatni“ za 78% potreba (proračun uštede električne energije, op.aut.). Već sada razmišljamo da instaliramo i novu modernu proizvodnu liniju koja bi koristila povratnu toplinu turbine i proizvodila visokokvalitetni drveni pelet. To onda zasigurno obuhvaća gore navedene principe.

PERSPEKTIVE: Trenutno poslužete i izvozite na tržišta Hrvatske, Italije, Slovenije i Austrije. Kakvi su planovi na planu osvajanja novih inozemnih tržišta?

Cvečić Bole: U svezi toga pitanja, polaznu osnovu predstavljaju 2-3 bitne pretpostavke. Prvo, pelet kao proizvod preporuča se za lokalna tržišta. Na taj način se štedi na CO₂ i stakleničkim plinovima kod transporta. Drugo, Hrvatska je mala zemlja sa malim brojem stanovnika, zbog čega naši kapaciteti već danas daleko prelaze potrebe hrvatskog tržišta. Italija je najveće tržište rezidencijalnog peleta a Delnice, gdje se odvija naša proizvodnja, su blizu zapadne granice odnosno Italije. Već 17 godina Italija predstavlja naše najveće tržište. Prema sadašnjim planovima, to će tako i ostati, jer udaljenija tržišta ne mogu opravdati ekološke standarde i ekonomske potrebe.

PERSPEKTIVE: Posebno ste, osim za Hrvatsku kao matičnu zemlju, vezani i za Italiju?

Cvečić Bole: Da, jesam. Italija je i glavno tržište za naš proizvod. Veliki dio naših marketinških i prodajnih aktivnosti usmjeren je upravo na to tržište. Uvijek imamo u vidu da je Hrvatska zemlja sa manje od 4 milijuna stanovnika, a Italija ima oko 60 milijuna.

Tu strategiju pristupa talijanskom tržištu gradili smo i radili „od temelja“. U početku, pred puno godina, priključio sam se asocijaciji talijanskih investitora u Hrvatskoj. Aktivnim radom i kontinuiranim rastom, postigli smo da je danas ta asocijacija respektabilna *Hrvatsko-talijanska gospodarska komora* sa preko stotinu članova. Ponosan sam što sam bio i njen predsjednik. Danas sam član Upravnog vijeća. Komora značajno pomaže u upoznavanju tržišta, u povezivanju gospodarstvenika s tih područja, daje savjete...

Kao lider nikada ne razgrađujem, nego stalno gradim

PERSPEKTIVE: Osobno ste kao osnivač i predsjednik kompanije, poštovani gospodine Cvečić Bole, najzaslužniji za dobre rezultate u radu Vaše kompanije. Što u radu potencirate kroz Vašu osobnu lidersku poziciju? Što su Vaši liderski prioriteti, a što kao lider nikada ne činite?

Cvečić Bole: Dobri rezultati nisu plod samo moga rada, već i mojih suradnika u kompaniji. Dok sam uporno u Hrvatskoj propagirao značaj i koristi od peleta, umjesto da sam se možda posvetio vođenju i razvoju tvrtke, ENERGY PELLETS d.o.o. je dobio jaku konkurenciju, zbog čega, ne da mi nije žao, već sam na to i ponosan. Drago mi je

Već sada razmišljamo da instaliramo i novu modernu proizvodnu liniju koja bi koristila povratnu toplinu turbine i proizvodila visokokvalitetni drveni pelet.

da sam i druge potaknuo da se počnu baviti peletom kao proizvodom. Tako je i u firmi. Trudim se da stalno prenosim znanje i iskustvo te da surađujem sa svima. Mislim da se na taj način ostvaruje skladan međuljudski i profesionalni odnos, potiče se volja za radom, dobrim rezultatima i novim izazovima. U pravilu, kao lider nikada ne razgrađujem, nego stalno gradim.

PERSPEKTIVE: Što je, po Vama – iz Vašega poduzetničkog i liderskog iskustva, ključno za razvoj održivog poduzetništva a što je to što poduzetnici ne bi trebali činiti ukoliko žele održiv razvoj i dugoročan napredak u poslovanju?

Cvečić Bole: Najvažnije je poznavanje upravljanja procesima, dobro poznavanje *core businessa*, posjedovanje znanja u upravljanju tvrtkama, dugoročno i konstantno bavljenje poslom sa stalnim pogledom u budućnost.

Na mojem osobnom primjeru, nevezano za status diplomiranog inženjera, ja sam, kao jedan od najstarijih polaznika, u svojoj 40. godini života završio i MBA, smatrajući da mi je ta svojevrsna specijalizacija potrebna i važna za upravljanje firmom. Zaključno, treba ulagati puno truda ali, priznajem, treba imati i malo sreće.

Širim svijest o obnovljivim izvorima energije i o značaju i potrebi zaštite okoliša

PERSPEKTIVE: Koliko ste kao kompanija “bliski” sa zajednicom, kako onom lokalnom tako i nacionalnom?

Cvečić Bole: U tome dijelu osobno imam bogato iskustvo, i na lokalnoj i na nacionalnoj razini. Uložio sam

mного truda i vremena u osnivanje stručne nacionalne udruge; prepoznat je moj dugogodišnji *pro-bono* rad na svim funkcijama do zaključno predsjednika, uporno sam dijelio i dijelim znanja i saznanja o peletu što je rezultiralo izgradnjom novih tvornica u Hrvatskoj; širim svijest o obnovljivim izvorima energije i o značaju i potrebi zaštite okoliša, dugo godina imamo odličnu suradnju za lokalnom zajednicom. Zajednica to prepoznaje, te valorizira nagradama za *ENERGY PELLETS*, poput nagrade *Gazela* - za najbrži rast kompanije, Nagrade za društveno-odgovorno poslovanje, pa i ove vaše – 2017. godine – „Stvaratelji za stoljeća“ za doprinos razvoju poduzetništva...

PERSPEKTIVE: Da li rat u Ukrajini, pa sada u Pojasu Gaze i Izraelu, ostavlja posljedice na vaše poslovanje?

Cvečić Bole: Da. Fluktuacija u svemu, cijenama repromaterijala i sirovine, ljudima, je velika i procesi se stalno pokušavaju oteti kontroli. Međutim, reorganizacijom poslovanja i prilagodbom tržišnim kretanjima uspjeli smo umanjiti negativne posljedice. Rezultat je da imamo rast volumena proizvodnje,

u periodu 2021.-2022. godina, preko 20%. Kvalitativni rast proizvoda, prelaskom na novi proizvod u periodu 2022.-2023. godina, preko 50%.

Industrija 4.0 optimizira informatizaciju Industrije 3.0 i to je naš srednjoročni cilj

PERSPEKTIVE: Koji su prioriteti u radu kompanije *ENERGY PELLETS* u narednom periodu?

Cvečić Bole: U narednih 2-4 godine kompanija *ENERGY PELLETS* mora prijeći iz sadašnje industrije 3.0 u industriju 4.0. Industrija 4.0 optimizira informatizaciju Industrije 3.0 i to je naš srednjoročni cilj.

PERSPEKTIVE: Koja je Vaša poruka kolegama poduzetnicima i poslovnim liderima!?

Cvečić Bole: Potrebno je prethodno naučiti ono čime se namjeravamo baviti, a potom to primjenjivati u praksi. Ne žuriti sa dostizanjem ciljeva, već razmišljati i raditi dugoročno i planski. Imajte uvijek mnogo strpljenja za ljude i volje za ono što radite. ●